

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **P. B.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** Odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 12. 2017, č. j. OAM-476/ZA-ZA11-VL16-2017, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 14. 2. 2018, č. j. 1 Az 2/2018 – 22,

takto:

I. Návrh žalobce na ustanovení zástupce **se zamítá.**

II. Kasační stížnost **se zamítá.**

III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 12. 2017, č. j. OAM-476/ZA-ZA11-VL16-2017 (dále jen „napadené rozhodnutí“), nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Toto rozhodnutí napadl žalobce žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), přičemž současně požádal o

ustanovení zástupce z řad advokátů. Návrh na ustanovení zástupce zamítl městský soud usnesením ze dne 14. 2. 2018, č. j. 1 Az 2/2018 – 22 (dále jen „napadené usnesení“). Dospěl k závěru, že nejsou splněny zákonem stanovené podmínky pro vyhovění žádosti, jelikož žalobce věrohodným způsobem nedoložil své majetkové poměry. Žalobce sdělil, že nemá žádné příjmy a je nemajetný. Městský soud jej poté vyzval k tomu, aby sdělil, z jakých příjmů hradí potřeby své rodiny (manželka a nezletilá dcera) spojené s bydlením a stravováním. Žalobce městskému soudu zaslal potvrzení o převodu peněžních prostředků ze zahraničí, podle něhož mu byla dne 26. 8. 2015 zaslána částka 1.000 USD.

[2] Městský soud konstatoval, že právo na právní pomoc nelze chápat tak, že by měl v soudním řízení každý právo na bezplatnou právní pomoc prostřednictvím právního zástupce ustanoveného soudem. Účelem institutu ustanovení zástupce je zajistit právní pomoc těm, kteří nemají dostatek finančních prostředků. Ze soudního spisu vyplývá, že žalobce žije s manželkou a nezletilou dcerou mimo pobytové středisko nebo zařízení pro zajištění cizinců. Žalobce nedoložil, z jakých zdrojů hradí vznikající náklady, zejména pravidelné náklady na bydlení, základní životní potřeby, ošacení a dopravu. Pokud mu byla v roce 2015 poskytnuta částka 1.000 USD, tato nemohla do současné doby na pokrytí potřeb jeho rodiny stačit. Při pohovoru v řízení o udělení mezinárodní ochrany dne 16. 6. 2017 žalobce uvedl, že dříve se živil tím, že nakupoval v ČR auta, která prodával na Ukrajinu. V současné době se již prodejem aut neživí, ale pronajímá nakoupená auta turistům. Údaje uvedené žalobcem tudíž nemohou představovat úplné doložení jeho majetkových a výdělkových poměrů.

II.
Kasační stížnost

[3] Žalobce /stěžovatel/ brojí proti napadenému usnesení včas podanou kasační stížností, v níž požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů. Domnívá se, že městský soud pochybil, jelikož právo na spravedlivý proces dle čl. 36 a násl. Listiny a čl. 6 a 7 Evropské úmluvy garantuje každému právo na obhajobu a právo na tlumočníka.

III.
Posouzení Nejvyšším správním soudem

III.a Žádost o ustanovení zástupce

[4] Přípisem ze dne 9. 3. 2018, č. j. 6 As 72/2018 – 6, Nejvyšší správní soud vyzval stěžovatele k tomu, aby ve lhůtě 14 dnů od doručení tohoto přípisu pro účely žádosti o ustanovení zástupce doložil své majetkové poměry vyplněným přiloženým formulářem „Prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech“. Tento přípis byl stěžovateli doručen dne 13. 3. 2018. Stěžovatel byl poučen o tom, že pokud ve stanovené lhůtě nepředloží doklady prokazující nedostatek finančních prostředků (údaje o výši svých příjmů a výdajů) a svou nemajetnost (výčet svého majetku, zejména vyšší ceny a nemovitosti), soud žádosti nevyhoví. Stejně tak jí nevyhoví, budou-li sdělené údaje neúplné nebo nepravdivé.

[5] Jelikož stěžovatel na uvedený přípis nijak nereagoval, Nejvyšší správní soud rozhodl ve výroku I. tohoto rozsudku tak, že zamítl návrh stěžovatele na ustanovení zástupce z řad advokátů.

[6] Nejvyšší správní soud však netrvá na povinném zastoupení advokátem, jelikož tuto povinnost má dle § 105 odst. 2 s. ř. s. v řízení o kasační stížnosti stěžovatel jen tehdy, směřuje-li kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu podaném ve věci samé či o jiném návrhu, jenž je spojen s poplatkovou povinností (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 – 19).

III.b Kasační stížnost

[7] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost **není** důvodná.

[8] Jak uvedl již městský soud v napadeném usnesení, právo na právní pomoc v řízení před soudy, jinými státními orgány či orgány veřejné správy dle čl. 37 Listiny nelze chápat tak, že by měl v soudním řízení každý právo na bezplatnou právní pomoc prostřednictvím právního zástupce ustanoveného soudem. Soud ustanoví zástupce pouze těm, kteří si právní pomoc nemohou opatřit smluvně, a to z důvodu nedostatku finančních prostředků. Je zásadně na účastníku řízení, aby soudu osvědčil svou nemajetnost. Pokud tak neučiní ani na výzvu soudu, soud výdělkové a majetkové možnosti sám z úřední povinnosti nezjišťuje a žádosti nevyhoví (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1 2005, č. j. 7 Azs 343/2004 – 50, č. 537/2005 Sb. NSS).

[9] Městský soud vyzval stěžovatele k doložení majetkových poměrů. V prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech před městským soudem stěžovatel uvedl, že žije ve společné domácnosti s manželkou a nezletilou dcerou a platí nájemné ve výši 16 000 Kč měsíčně. Stěžovatel ani manželka (která je t. č. na mateřské dovolené) nemají žádné příjmy ani majetek vyšší hodnoty (kromě bytu manželky v Užhorodě). Městský soud následně vyzval stěžovatele, aby sdělil, z jakých příjmů hradí potřeby své rodiny spojené s bydlením, stravováním a dopravou. Na to stěžovatel reagoval tím, že doložil, že před více než dvěma lety od rodiny obdržel 1.000 USD.

[10] Závěry městského soudu v napadeném usnesení jsou zcela odpovídající. Pokud by údaje uvedené v prohlášení byly pravdivé a stěžovatel by skutečně neměl žádné příjmy ani majetek či úspory, neměl by na uspokojování svých životních potřeb a životních potřeb své rodiny, zejména úhradu nákladů na bydlení a stravování, v současné době vůbec žádné prostředky. Z těchto důvodů má Nejvyšší správní soud ve shodě s městským soudem za to, že údaje uvedené stěžovatelem v prohlášení nepředstavují úplné doložení jeho majetkových a výdělkových poměrů. Tím spíše, když dle napadeného rozhodnutí stěžovatel v pohovoru o mezinárodní ochraně uvedl, že se v České republice živí tím, že společně s bratrem nakoupil 5 automobilů, které nyní pronajímá turistům.

[11] Stěžovatel v řízení před městským soudem věrohodně a především úplně nesdělil své majetkové a výdělkové poměry a městský soud se tudíž nedopustil nezákonnosti, když žádost stěžovatele o ustanovení zástupce z těchto důvodů napadeným usnesením zamítl.

IV.
Závěr a náklady řízení

[12] Ze všech výše uvedených důvodů vyplývá, že napadené usnesení není nezákonné z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto mu nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. dubna 2018

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu